

Lera är mycket små partiklar (som mjöl) av vittrat berg, Lerpartikler följer lätt med strömmande vatten, och när vattnet blir tillräckligt stilla så sjunker leran och lägger sig på botten. Man kan hitta lera på många ställen vid sjöstränder och andra vattendrag. I samband med olika istider har vattendrag funnits på andra platser än nu och även då har lera avlagrats. Därför kan det finnas stora lerbeförekomster där det idag inte alls finns något vattendrag.

Lera kan ha väldigt olika egenskaper beroende på vad det är för berg som vittrat. T.ex. kan färg och smältpunkt variera mycket.

Ofta delar man in lera i lergodslera och stengodslera. Skillnaden är att lergodslera sintrar vid lägre temperatur (ca 800-1100 grader) än stengodslera (ca 1100-1300). Det finns dock också leror som bränns vid mellan hög temperatur och det finns ingen exakt gräns.

Lergodslerna bränner man oftast inte vid så hög temperatur att de sintrar eftersom de har ett väldigt litet intervall från det dom sintrar tills dom smälter helt (blir som smält lava på botten i ugnen). Istället håller man temperaturen så att varje lerpartikel bara har börjat smäta på ytan och klistrar ihop med ytan på partiklarna bredvid. Lergods blir därför inte helt vattentätt utan har en massa fina porer som kan suga vatten (t.ex. en lergryta eller en terrakottablomkruka). om man vill ha vattentäta föremål av lergods glaserar man föremålen med en tät glasyr. Ett gammalt sätt var att täta med mjölk som täpper igen porerna (då kan man naturligtvis inte diska med diskmedel).

Stengods däremot bränner man oftast till den sintrar, vilket gör stengods starkare och innebär att stengods oftast är vattentätt även utan glasyr

Sintra innebär att lerpartiklarna smälter ihop med partiklarna bredvid och istället för massor av pyttesmå stenar blir en sammanhängande sten (eller t.ex. tekopp).

Det mesta av leran man kan hitta i Sverige är lergodslera som kan brännas till ca 700-1000 grader. Ett undantag är i Fyledalen i Skåne där det finns stengodslera kallad Fylelera. Fyleleran har avlagrats för miljontals år sedan och har (tycker många) en mycket fin varm färg. Det finns även kaolinförekomster i Sverige. Kaolin är en mycket ren vit lera som är huvudingrediens i porslinsmassa. Porslin bränns vanligen vid ännu högre temperatur än stengods (runt 1400 grader).

Det är vanligt att det lera innehåller lite järn, vilket ger gula eller orange toner (t.ex. som en terrakottablomkurka). Även mangan och andra metaller kan finnas som påverkar färg och andra egenskaper.

Om man tar egen lera i naturen behöver den som regel rensas, eftersom det kan vara sten, rötter och andra orenheter i den.

Dom flesta keramiker och hobbykeramiker köper sin lera. Leran är då dels ren från oönskade föroreningar, dels är den knådat och jämn. I många fall sätts den ihop industriellt så att den är likadan varje gång man köper nya paket. Oftast kommer paket-leran från Tyskland, England och Frankrike där det finns stora förekomster och industri som tar hand om det. Fyleleran går också att köpa färdig i paket. Lergodslera och stengodslera kostar oftast runt 8-20 kr/klilo, porslinslera ca det dubbla.